

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

Eliminacja przemocy wobec kobiet

P7_TA(2009)0098

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie eliminacji przemocy wobec kobiet

(2010/C 285 E/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając postanowienia instrumentów prawnych ONZ dotyczących praw człowieka, a w szczególności praw kobiet, takich jak Karta ONZ, Powszechna deklaracja praw człowieka, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, Konwencja w sprawie zwalczania handlu ludźmi i eksploatacji prostytucji, Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) oraz fakultatywny protokół do niej, jak również Konwencja w sprawie zakazu tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania lub karania,
- uwzględniając inne instrumenty prawne ONZ w sprawie przemocy wobec kobiet, takie jak deklaracja wiedeńska i program działania z dnia 25 czerwca 1993 r. przyjęte na Światowej Konferencji Praw Człowieka (A/CONF. 157/23), Deklaracja Zgromadzenia Ogólnego ONZ o eliminacji przemocy wobec kobiet z dnia 20 grudnia 1993 r. (A/RES/48/104), rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ: z dnia 12 grudnia 1997 r. zatytułowana „Środki przeciwdziałania przestępczości i środki prawa karnego mające na celu eliminację przemocy wobec kobiet” (A/RES/52/86), z dnia 18 grudnia 2002 r. zatytułowana „Prace nad eliminacją przestępstw przeciw kobietom popełnianych w imię honoru” (A/RES/57/179) oraz z dnia 22 grudnia 2003 r. zatytułowana „Eliminacja przemocy domowej wobec kobiet” (A/RES/58/147), sprawozdania specjalnych sprawozdawców Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w sprawie przemocy wobec kobiet oraz Zalecenie Ogólne nr 19 Komisji ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet (sesja jedenasta, 1992),
- uwzględniając Deklarację Pekińską i Platformę Działania przyjęte przez IV Światową Konferencję w sprawie Kobiet w dniu 15 września 1995 r. oraz rezolucję Parlamentu z dnia 18 maja 2000 r. dotyczącą dalszych działań w sprawie Pekińskiego Planu Działania ⁽¹⁾, a także rezolucję Parlamentu z dnia 10 marca 2005 r. dotyczącą dalszych działań w sprawie Czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet - Platformy Działania (Pekin+10) ⁽²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych z dnia 6 lipca 2006 r. zatytułowane „Pogłębione studium na temat wszelkich form przemocy wobec kobiet” (A/61/122/Add.1),
- uwzględniając Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 19 grudnia 2006 r. zatytułowaną „Zintensyfikowanie wysiłków w celu wyeliminowania wszelkich form przemocy wobec kobiet” (A/RES/61/143),
- uwzględniając rezolucję 2003/45 Komisji Praw Człowieka ONZ z dnia 23 kwietnia 2003 r. zatytułowaną „Eliminacja przemocy wobec kobiet” (E/CN.4/RES/2003/45),

⁽¹⁾ Dz.U. C 59 z 23.2.2001, s. 258.

⁽²⁾ Dz.U. C 320 E z 15.12.2005, s. 247.

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

- uwzględniając rezolucję Unii Międzyparlamentarnej przyjętą przez sto czternaste Zgromadzenie w dniu 12 maja 2006 r. w sprawie roli parlamentów w zwalczaniu przemocy wobec kobiet,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 16 września 1997 r. w sprawie potrzeby zorganizowania ogólnounijnej kampanii pod hasłem zero tolerancji dla przemocy wobec kobiet ⁽¹⁾,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 2 lutego 2006 r. w sprawie obecnej sytuacji oraz przyszłych działań w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet ⁽²⁾,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 11 października 2007 r. w sprawie zabójstw kobiet (kobietobójstwa) w Ameryce Środkowej i Meksyku oraz roli Unii Europejskiej w zwalczaniu tego zjawiska ⁽³⁾,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie walki z okaleczaniem żeńskich narządów płciowych praktykowanym w UE ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając pytania ustne z dnia 1 października 2009 r. do Rady (O-0096/2009 - B7-0220/2009) i Komisji (O-0097/2009 - B7-0221/2009) w sprawie wyeliminowania przemocy wobec kobiet,
 - uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że pekińska Platforma Działania ONZ określiła przemoc wobec kobiet jako każdy uwarunkowany względami płci akt przemocy, który powoduje lub prawdopodobnie będzie powodował krzywdę lub cierpienie kobiet o charakterze fizycznym, seksualnym lub psychologicznym, jak również groźby dopuszczenia się takiego aktu, przymusu lub arbitralnego pozbawienia wolności,
- B. mając na uwadze, że według pekińskiej Platformy Działania ONZ przemoc wobec kobiet stanowi przejaw historycznie nierównego stosunku sił między kobietami a mężczyznami, który doprowadził do dominacji mężczyzn względem kobiet, do dyskryminacji kobiet przez mężczyzn oraz do utrudniania kobietom pełnego rozwoju,
- C. mając na uwadze, że przemoc mężczyzn wobec kobiet nie jest jedynie problemem zdrowia publicznego, lecz także kwestią nierówności kobiet i mężczyzn, w której to dziedzinie UE jest uprawniona do działania,
- D. mając na uwadze, że równość kobiet i mężczyzn stanowi podstawową zasadę UE, określoną w TWE oraz w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- E. mając na uwadze, że przemoc mężczyzn wobec kobiet stanowi naruszenie praw człowieka, a w szczególności: prawa do życia, bezpieczeństwa, godności, integralności fizycznej i umysłowej, a także prawa do dokonywania wyborów związanych ze sferą seksualną i reprodukcją oraz do zdrowia w tym zakresie,
- F. mając na uwadze, że przemoc mężczyzn wobec kobiet jest przeszkodą na drodze do udziału kobiet w życiu społecznym, politycznym i publicznym oraz ich obecności na rynku pracy i może prowadzić do marginalizacji i ubóstwa kobiet,

⁽¹⁾ Dz.U. C 304 z 6.10.1997, s. 55.

⁽²⁾ Dz.U. C 288 E z 25.11.2006, s. 66.

⁽³⁾ Dz.U. C 227 z 4.9.2008, s. 140.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0161.

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

- G. mając na uwadze, że w skrajnej formie przemoc wobec kobiet może prowadzić do ich zabójstwa,
- H. mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet współwystępuje z przemocą wobec dzieci oraz ma wpływ na ich stan psychiczny i sytuację życiową,
- I. mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet będących matkami niesie bezpośrednio i pośrednio długotrwałe negatywne skutki dla zdrowia emocjonalnego i psychicznego ich dzieci oraz może uruchamiać cykl przemocy i nadużyć trwający przez całe pokolenia,
- J. mając na uwadze, że przemoc mężczyzn wobec kobiet jest problemem o charakterze strukturalnym, rozpowszechnionym w Europie i na świecie, oraz zjawiskiem dotyczącym ofiar i sprawców niezależnie od wieku, wykształcenia, poziomu dochodów czy statusu społecznego, powiązany z nierównym podziałem władzy w naszym społeczeństwie między kobietami a mężczyznami,
- K. mając na uwadze, że rodzaje przemocy stosowanej wobec kobiet mają różne oblicza w różnych kulturach i tradycjach oraz że okaleczanie żeńskich narządów płciowych, tak zwane przestępstwa w imię honoru oraz przymusowe małżeństwa stanowią element rzeczywistości w UE,
- L. mając na uwadze, że takie sytuacje jak wojna, konflikt zbrojny, odbudowa pokonfliktowa oraz kryzys gospodarczy, społeczny lub finansowy zwiększają podatność poszczególnych kobiet oraz kobiet w ogóle na zagrożenia przemocą ze strony mężczyzn, nie powinny zatem być traktowane jako usprawiedliwienie tolerowania przemocy ze strony mężczyzn,
- M. mając na uwadze, że handel kobietami w celach seksualnych i innych stanowi podstawowe naruszenie przysługujących kobietom praw człowieka i wyrządza krzywdę zarówno poszczególnym ofiarom, jak i społeczeństwu w ogóle,
- N. mając na uwadze, że tolerowanie prostytucji w Europie prowadzi do nasilenia zjawiska sprzedawania kobiet do Europy w celach seksualnych oraz turystyki seksualnej,
- O. mając na uwadze, że nie istnieje usystematyzowana metoda gromadzenia porównywalnych danych na temat różnych rodzajów przemocy wobec kobiet w UE, co sprawia, że określenie rzeczywistej skali tego zjawiska oraz znalezienie ostatecznie właściwych rozwiązań tego problemu jest trudne,
- P. mając na uwadze alarmującą liczbę kobiet będących ofiarami przemocy seksualnej,
- Q. mając na uwadze, że prezentowany w mediach obraz kobiet – często zniekształcony i konsumpcjonistyczny – stoi w sprzeczności z poszanowaniem godności ludzkiej,
- R. mając na uwadze, że oprócz zależności ekonomicznej (występującej w przypadku wielu kobiet), ważnymi przyczynami niezgłaszania przez kobiety faktu bycia ofiarami przemocy są społeczne uwarunkowania kulturowe oraz pogląd, że przemoc mężczyzn wobec kobiet jest sprawą prywatną lub że kobiety są często same winne takiej sytuacji,
- S. mając na uwadze, iż często kobiety nie zgłaszają aktów przemocy, jakich dopuścili się wobec nich mężczyźni z rozmaitych i złożonych przyczyn natury psychologicznej, finansowej, społecznej i kulturowej, a czasami z powodu braku zaufania do policji, wymiaru sprawiedliwości lub służb pomocy społecznej oraz służb medycznych,

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

- T. mając na uwadze, że Parlament Europejski wielokrotnie domagał się ustanowienia Europejskiego Roku Likwidacji Wszelkich Form Przemocy wobec Kobiet,
- U. mając na uwadze, że ONZ ogłosiła 25 listopada Międzynarodowym Dniem Eliminacji Przemocy wobec Kobiet oraz mając na uwadze organizowane w grudniu 2009 r. w Parlamencie Europejskim międzynarodowe seminarium poświęcone zwalczaniu przemocy wobec kobiet,
- V. mając na uwadze, że istnieje nagła potrzeba wprowadzenia kompleksowego instrumentu prawnego mającego na celu zwalczanie wszelkich form przemocy wobec kobiet w Europie, w tym handlu kobietami,
1. stanowczo wzywa państwa członkowskie do poprawienia przepisów prawa krajowego i strategii politycznych w zakresie zwalczania wszelkich form przemocy wobec kobiet, w szczególności poprzez stworzenie spójnych krajowych planów działania przeciwko przemocy wobec kobiet w oparciu o analizę wpływu przemocy wobec kobiet na równouprawnienie płci oraz o wynikające z traktatów międzynarodowych zobowiązania państw członkowskich do wyeliminowania wszelkich form dyskryminacji kobiet, które to plany powinny zawierać konkretne działania w celu zapobiegania przemocy mężczyzn wobec kobiet, ochrony ofiar i ścigania sprawców;
 2. wzywa państwa członkowskie do udzielenia wsparcia – w ramach krajowych programów i systemów finansowania – podmiotom i organizacjom charytatywnym, które udzielają schronienia i wsparcia psychologicznego kobietom będącym ofiarami przemocy, aby przede wszystkim pomóc im powrócić na rynek pracy, a tym samym w pełni odzyskać godność ludzką;
 3. wzywa Komisję do przedstawienia Parlamentowi i Radzie ukierunkowanego i bardziej spójnego programu działań politycznych UE w dziedzinie walki ze wszelkimi formami przemocy wobec kobiet, zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 1 marca 2006 r. zatytułowanym „Plan działania na rzecz równości kobiet i mężczyzn 2006-2010” (COM(2006)0092), obejmującym środki mające na celu zwalczanie przemocy wobec kobiet w planie działania na rzecz równości kobiet i mężczyzn na lata 2011-2016, a także konkretne środki zapobiegania wszelkim formom przemocy, ochrony ofiar i ścigania sprawców, a także do zapewnienia analizy wpływu przemocy stosowanej przez mężczyzn wobec kobiet na równouprawnienie płci we wszystkich obszarach polityki oraz do zagwarantowania skoordynowanych, zaangażowanych i spójnych działań ze strony instytucji UE i państw członkowskich w celu wyeliminowania takiej przemocy;
 4. wzywa Komisję do zbadania możliwości przyjęcia nowych środków służących walce z przemocą wobec kobiet;
 5. wzywa Komisję do zorganizowania specjalnej konferencji wysokiego szczebla z udziałem przedstawicieli organów politycznych, społeczeństwa obywatelskiego, organizacji społecznych i instytucji, mającej na celu włączenie się do procesu opracowywania bardziej spójnych strategii politycznych odnoszących się do wszelkich form przemocy wobec kobiet,
 6. wzywa UE do zagwarantowania wszystkim ofiarom przemocy, w tym handlu ludźmi, prawa do otrzymania pomocy i wsparcia, niezależnie od narodowości ofiary, oraz do zapewnienia ochrony kobiet będących ofiarami przemocy domowej, których status prawny może zależeć od ich partnerów;
 7. wzywa UE do utworzenia mechanizmów gwarantujących obecność analizy wpływu handlu ludźmi na równouprawnienie płci we wszystkich przepisach prawnych i strategiach politycznych mających na celu zapobieganie handlowi ludźmi i zwalczanie go, a także do zajęcia się podstawowymi przyczynami przemocy przy pomocy środków prewencyjnych, takich jak sankcje oraz kampanie edukacyjno-informacyjne;
 8. przypomina, że wciąż oczekuje na wyniki analizy Komisji w sprawie prawodawstwa dotyczącego przemocy uwarunkowanej względami płci oraz przemocy wobec kobiet;

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, aby kobiety będące ofiarami przemocy miały odpowiedni dostęp do pomocy prawnej i ochrony, niezależnie od narodowości i charakteru ich udziału w śledztwach prowadzonych przez policję;
10. wzywa Radę i Komisję do stworzenia jasnej podstawy prawnej dla walki z wszelkimi formami przemocy wobec kobiet, w tym z handlem kobietami;
11. wzywa Komisję do podjęcia prac nad przygotowaniem projektu kompleksowej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania wszelkim formom przemocy wobec kobiet i zwalczania ich;
12. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia działań ukierunkowanych na przyczyny przemocy wobec kobiet, przede wszystkim za pomocą środków prewencyjnych oraz kampanii uświadamiających w zakresie różnych form przemocy wobec kobiet;
13. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia skoordynowanych działań, obejmujących kampanie informacyjne dotyczące przemocy domowej, kampanie uwrażliwiające społeczeństwo na ten problem oraz strategie mające na celu zmianę stereotypowego myślenia o pozycji kobiety w społeczeństwie poprzez kształcenie oraz środki masowego przekazu, a także do wspierania wymiany wzorcowych praktyk;
14. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zajęcia się na forum międzynarodowym kwestią przemocy wobec kobiet oraz naruszeń praw człowieka związanych z płcią, w szczególności w kontekście dwustronnych umów o stowarzyszeniu i międzynarodowych umów handlowych, zarówno tych już obowiązujących, jak i tych pozostających w fazie negocjacji;
15. w tym kontekście ubolewa nad niedostatecznym uwzględnianiem aspektu płci w obowiązkowych ocenach oddziaływania na trwały rozwój, przeprowadzanych przed zawarciem takich umów, nie wspominając już o uznaniu kwestii przemocy seksualnej, a także nad brakiem zestawu narzędzi służących analizie wpływu na równość płci, i wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia propozycji rozwiązania tego problemu;
16. wzywa państwa członkowskie do należytego zwrócenia uwagi na szczególną sytuację niektórych kategorii kobiet, które są szczególnie zagrożone przemocą, takich jak kobiety należące do mniejszości, imigrantki, uchodźczynie, kobiety żyjące w ubóstwie w społecznościach wiejskich lub odizolowanych, kobiety przebywające w więzieniach lub innych placówkach, dziewczęta, lesbijki, kobiety niepełnosprawne i kobiety starsze;
17. wzywa państwa członkowskie do intensyfikacji działań zapobiegających przemocy uwarunkowanej płcią wśród ludzi młodych, polegających na odpowiednio ukierunkowanych kampaniach edukacyjnych oraz ściślejszej współpracy między zainteresowanymi podmiotami a środowiskami dotkniętymi tym zjawiskiem, takimi jak rodzina, szkoła, przestrzeń publiczna oraz środki masowego przekazu,
18. wzywa również Komisję do zajęcia się międzynarodowym wymiarem przemocy wobec kobiet w kontekście prac nad społeczną odpowiedzialnością biznesu, w szczególności w odniesieniu do przedsiębiorstw europejskich działających w strefach wolnego handlu;
19. podkreśla wagę odpowiedniego szkolenia osób pracujących z kobietami, które padły ofiarą przemocy ze strony mężczyzn, w tym pracowników wymiaru sprawiedliwości oraz organów ścigania, a zwłaszcza policji, sądów, służb społecznych, medycznych i prawnych, instytucji rynku pracy, pracodawców i związków zawodowych;

Czwartek, 26 listopada 2009 r.

20. domaga się stworzenia mechanizmów ułatwiających kobietom będącym ofiarami przemocy uwarunkowanej płcią lub sieci handlu ludźmi dostęp do nieodpłatnej pomocy prawnej pozwalającej im egzekwować swoje prawa w całej Unii; nalega na konieczność poprawy współpracy pomiędzy prawnikami oraz wymiany wzorców w zakresie zwalczania dyskryminacji i przemocy uwarunkowanej płcią oraz znalezienia sposobów usuwania przeszkód na drodze uznawania aktów prawnych w innych państwach członkowskich, w tym wyroków za przestępstwa na tle przemocy uwarunkowanej płcią oraz nakazów sądowych dotyczących mężczyzn, którzy popełnili akty przemocy;

21. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie w niektórych państwach członkowskich sądów zajmujących się przemocą wobec kobiet i wzywa wszystkie państwa członkowskie do naśladowania tej inicjatywy;

22. domaga się, aby dane dotyczące przemocy uwarunkowanej płcią zajmowały dominujące miejsce w europejskim systemie przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS);

23. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia spójnego systemu gromadzenia danych statystycznych dotyczących przemocy wobec kobiet, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec nieletnich, w tym zabójstw na tle przemocy w rodzinie i w bliskich związkach, w ścisłej współpracy z Europejskim Instytutem ds. Równości Płci, w celu uzyskania porównywalnych danych dotyczących przemocy wobec kobiet z obszaru całej Unii Europejskiej;

24. stanowczo wzywa państwa członkowskie do uznania przemocy uwarunkowanej płcią i zgwałceń kobiet, w tym w związkach małżeńskich i nieformalnych związkach intymnych lub dokonywanej przez krewnych płci męskiej, za przestępstwo w przypadku braku zgody ofiary oraz ściganie tego typu przestępstw z urzędu, jak również do odrzucenia praktyki powoływania się na zwyczaje lub tradycje kulturowe lub praktyki religijne jako czynniki łagodzące odpowiedzialność sprawcy w przypadkach przemocy wobec kobiet, w tym w przypadkach tak zwanych zbrodni honorowych oraz okaleczania żeńskich narządów płciowych;

25. odnotowuje, że niektóre państwa członkowskie wdrożyły strategie polityczne mające na celu uznanie przemocy seksualnej w związkach, a szczególnie w małżeństwach, za przestępstwo; wzywa państwa członkowskie do przeanalizowania rezultatów tych strategii politycznych, aby zachęcić do wymiany wzorcowych praktyk na poziomie europejskim;

26. wzywa państwa członkowskie do podjęcia odpowiednich działań w celu powstrzymania procederu okaleczania żeńskich narządów płciowych; zwraca uwagę na fakt, że imigranci zamieszkujący na terenie Wspólnoty powinni mieć świadomość, że okaleczanie żeńskich narządów płciowych stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia kobiety i pogwałcenie praw człowieka; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia konkretnych przepisów prawnych dotyczących okaleczania żeńskich narządów płciowych lub do przyjęcia takich przepisów, a także do ścigania każdej osoby dopuszczającej się tego rodzaju praktyk;

27. wzywa UE do zagwarantowania wszystkim kobietom będącym ofiarami przemocy ze strony mężczyzn prawa do otrzymania pomocy i wsparcia;

28. wzywa państwa członkowskie do bezzwłocznego zbadania poważnych naruszeń praw człowieka w przypadku kobiet romskich, ukarania sprawców i zapewnienia odpowiednich odszkodowań ofiarom przymusowej sterylizacji;

29. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów państw członkowskich oraz Sekretarzowi Generalnemu ONZ.